

LUKIOKOULUTUKSEN VALTIONOSUUSRAHOITUS JA KOSKI-TIETOVARANTOON SIIRTYVÄT TIEDOT

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain (884/2017) mukaan koulutuksen järjestäjillä on velvollisuus siirtää tai tallentaa lain 7-9 § ja 9 a – 9 c §:ssä tarkoitetut tiedot KOSKI-tietovarantoon viipymättä ja ajantasaisesti aina sen jälkeen, kun tieto on syntynyt tai muuttunut ja merkitty koulutuksen järjestäjän omiin rekistereihin. Tieto tulee olla rajapinnalla siirrettäessä vuorokauden kuluessa KOSKI-tietovarannossa ja käyttöliittymällä tallennettavien tietojen osalta kymmenen arkipäivän kuluessa tallennettuna KOSKI-tietovarantoon. Lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitus lasketaan KOSKI-tietovarannosta haettavien tietojen perusteella.

Tammikuun tilastointipäivän tietoja käytetään kuluvan vuoden rahoituksen tarkistamiseksi todellisen opiskelijamäärän mukaiseksi sekä tulevan vuoden ennakkollisen valtionosuuden laskemiseksi. Syyskuun tilastointipäivän opiskelijatietoja käytetään kuluvan vuoden rahoituksen tarkistamiseksi todellisen opiskelijamäärän mukaiseksi sekä tulevan vuoden yksikköhintojen ja ennakkollisen valtionosuuden laskemiseksi.

Lisäksi erityisten koulutustehtävien ja valtakunnallisten kehittämistehtävien tulevan vuoden lisärahoituksen laskentaa varten haetaan syksyn tilastointipäivältä KOSKI-tietovarannosta koulutuksen järjestäjän erityisen koulutustehtävän opiskelijamäärät lukioittain ja koulutustehtävittäin. Tiedot haetaan niiltä koulutuksen järjestäjiltä, joiden lukiokoulutuksen järjestämislupaan sisältyy erityinen koulutustehtävä.

Päällekkäiset opiskeluoikeudet ja opintojen keskeytyminen

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 48 § 4 mom mukaan **Opiskelija, oppilas tai opiskelijan opiskeluoikeuden perusteella määräytyvät 32 b §:ssä tarkoitetut opiskelijavuodet voidaan lukea samanaikaisesti rahoituksen perusteena olevaksi suoritteeksi vain yhdessä lain soveltamisalaan kuuluvassa koulutuksessa.** Opiskelija, oppilas tai opiskelijavuodet luetaan tällöin rahoituksen perusteeksi siinä koulutuksessa, jonka suorittamisen opiskelija tai oppilas on aloittanut ensimmäisenä.

Lukiokoulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten avuksi on luotu KOSKI-palveluun raportti **Päällekkäisten opiskeluoikeuksien raportti**. Koulutuksenjärjestäjä voi ajaa raportin ja tarkistaa sen avulla, löytyykö KOSKI-palvelusta opiskeluoikeuksia, jotka ovat olleet aktiivisia valtionosuusrahoitteisia koulutuksia samaan aikaan koulutuksenjärjestäjän oman lukiokoulutuksen opiskeluoikeuden kanssa. Raporttia käyttämällä voi tarvittaessa ennen tilastointipäivää tarkistaa valtionosuusrahoitukseen laskettavat opiskelijat ja aineopintojen kurssit tai opinnot.

Valtionosuuslaskennan kannalta on erittäin tärkeää, että KOSKI-tietovarannossa oleva tieto opiskelijan opiskeluoikeuden tilasta on ajantasainen ja oikea.

Tapauksissa, joissa opiskelija ei osallistu opetukseen tai jää siitä ilmoittamatta pois, oppilaitoksen tulee selvittää tilanne ilman tarpeetonta viivästystä. Jos opiskelija ei vastaa

yhteydenottoon taikka ei yhteydenoton jälkeenkään osallistu opetukseen, esitä perusteltua syytä poissaololle tai muutoin sovi koulutuksen järjestäjän kanssa koulutuksen jatkamisesta, opiskelija voidaan katsoa eronneeksi (lukiolaki 714/2018 24 §) ja opiskeluoikeuden tila muutetaan opintohallintojärjestelmässä *'katsotaan eronneeksi'*. Tilannetta selvitetessä opiskelija voi myös ilmoittaa lopettaneensa opiskelun, jolloin opiskeluoikeuden tilaksi muutetaan *'eronnut'*. Tilanteissa, joissa opiskelija keskeyttää opintonsa väliaikaisesti, opiskeluoikeuden tilaksi muutetaan opintohallintojärjestelmässä *'väliaikaisesti keskeytynyt'*.

Opiskeluoikeuksien tarkistaminen KOSKI-palvelusta

Lukiokoulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten avuksi on luotu KOSKI-palveluun erilaisia raportteja, joita hyödyntämällä koulutuksenjärjestäjä voi ennen tilastointipäivää tarkistaa valtionosuusrahoitukseen laskettavat opiskelijat ja aineopintojen kurssit (<https://virkailija.opintopolku.fi/koski/raportit/lukio/>).

Opiskeluoikeus- ja suoritustiedot raportilta koulutuksen järjestäjä voi tarkistaa kaikkien yksittäisten opiskelijoiden opiskeluoikeuksien tilan tilastointipäivänä, kurssikertymät sekä kaikki opiskeluoikeuteen liittyvät lisätiedot.

VOS-tunnuslukuraporteilta koulutuksen järjestäjä voi tarkistaa eri valtionosuusrahoituksen laskennassa käytettävien tunnuslukujen mukaiset kertymät sen hetkisen KOSKI-datan mukaan laskettuna.

Päällekkäisten opiskeluoikeuksien raportilta koulutuksen järjestäjä voi tarkistaa, löytyykö KOSKI-palvelusta opiskeluoikeuksia, jotka ovat olleet läsnäolevia valtionosuusrahoitteisia koulutuksia samaan aikaan koulutuksenjärjestäjän oman läsnäolevan lukiokoulutuksen opiskeluoikeuden kanssa.

Valtionosuusrahoitteinen lukiokoulutus ja opintojen kesto

Valtionosuusrahoitteisia opiskelijoita voivat olla lukion koko oppimäärää opiskelevat läsnä olevat opiskelijat. Valtionosuusrahoitteiseksi opiskelija voidaan lukea lukiolain 23 §:n 2 momentissa säädetyn opiskeluoikeuden keston ajaksi; enintään 4 vuotta, jollei koulutuksen järjestäjä myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen. (RahA 1766/2009 23§, LL 714/2018 23§ 2 mom). Koulutuksen järjestäjä päättää lisäajan myöntämisestä opiskelijan hakemuksesta.

Jos opiskelijalle myönnetään lisäaikaa lukio-opintojen loppuun saattamiseen, merkitään KOSKI-tietovarantoon opiskeluoikeuden lisätietoihin lisätieto "Pidennetty päättymispäivä: kyllä". Tällöin opiskelija luetaan valtionosuusrahoitteiseksi myös neljä vuotta ylittävän myönnetyn lisäajan puitteissa, eli opiskeluoikeuden päättymiseen saakka.

Mikäli opiskelijalla on jo aiempia lukio-opintoja, kun hän aloittaa uudelleen lukiokoulutuksen, tulee lukio-opintojen kesto laskettaessa huomioida myös nämä aiemmat lukio-opinnot. Jos opiskelija on ollut aiemmin lukion koko oppimäärän suorittajana lukiokoulutuksen valtionosuuden perusteena esimerkiksi 2 lukuvuotta, on hänellä vielä jäljellä 2 vuotta (tai 2 lukuvuotta) oikeutta opiskella valtionosuusrahoitteisena lukiokoulutuksen opiskelijana. Jos koulutuksen järjestäjä on myöntänyt opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen (lukiolaki 714/2018 23 §), opiskelija voidaan lukea valtionosuusrahoitteiseksi opiskelijaksi myönnetyn lisäajan puitteissa. Tapauksissa, joissa opiskelijan aiempien lukio-opintojen kesto ei saada mistään selvitettyä, voidaan laskea opintojen kesto aiemmin suoritettujen kurssien määrän suhteesta lukion koko oppimäärän kurssimäärään. Esimerkki laskukaavasta on seuraavan kappaleen lopussa.

Tapauksissa, joissa opiskelija on suorittanut aiemmin lukio-opintoja esimerkiksi ammatillisen koulutuksen opiskelun rinnalla ja hän on ollut silloin valtionosuuden perusteena ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosilaskennassa ja opiskelija lopettaa ammatillisen koulutuksen ja siirtyy lukiokoulutuksen opiskelijaperusteisen valtionosuuden piiriin tai tapauksissa, joissa opiskelija on suorittanut aiemmin aineopiskelijana yksittäisiä lukiokursseja ja opiskelija alkaa myöhemmässä vaiheessa suorittaa lukion koko oppimäärää, tulee opiskelijan aiemmat lukio-opinnot suhteuttaa lukion koko oppimäärän laajuuteen, kun lukion koko oppimäärän opiskelijalle lasketaan jäljellä olevaa opiskeluaikaa valtionosuusrahoituksen piirissä. Esimerkiksi jos opiskelija on aiemmin suorittanut 19 lukion kurssia, on hänellä aikuisten opetussuunnitelman mukaan lukion koko oppimäärästä suorittamatta vielä 25 kurssia, jolloin lukion koko oppimäärän suorittamiseen valtionosuusrahoitteisena opiskelijana on jäljellä enintään 2,3 vuotta (laskukaava $25 \times 4 : 44$).

Aikuisille tarkoitetun lukion oppimäärän opiskelijat

Alle 18-vuotias hakija voidaan ottaa suorittamaan aikuisille tarkoitettua lukiokoulutuksen oppimäärää ainoastaan hakijan terveydentilaan tai henkilökohtaiseen elämäntilanteeseen liittyvästä perustellusta syystä. Perusteltu syy tulee yksilöidä opiskelijaksi ottamista koskevassa päätöksessä.

Lukion ulkomaiset vaihto-opiskelijat

Suomessa lukiokoulutuksessa olevat ulkomaiset vaihto-opiskelijat siirretään KOSKI-tietovarantoon aineopiskelijoina. Opiskeluoikeuden lisätietoihin merkitään kohtaan Ulkomainen vaihto-opiskelija vaihtoehto ”Kyllä” ja mikäli opiskelija on lukiossa vähintään lukukauden, niin opiskeluoikeuden rahoitusmuodoksi merkitään *’Valtionosuusrahoitteinen koulutus’*. Alle lukukauden lukiossa olevien vaihto-opiskelijoiden opintojen rahoitusmuodoksi merkitään *’Muuta kautta rahoitettu’*.

Valtionosuusrahoituksen laskentaa varten tehtävässä haussa valtionosuudet-tiimi lisää rahoituksen perusteena olevaan nuorten oppimäärän mukaan lukion koko oppimäärää suorittavien opiskelijoiden määrään aineopiskelijoista vähintään lukukauden ajan Suomessa lukiokoulutuksessa olevat ulkomaiset vaihto-opiskelijat.

Valtionosuusrahoitteisen koulutuksen rajaukset

Opiskelija, oppilas tai opiskelijan opiskeluoikeuden perusteella määräytyvät ammatillisen koulutuksen opiskelijavuodet voidaan lukea samanaikaisesti rahoituksen perusteena olevaksi suoritteeksi vain yhdessä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa tarkoitettussa koulutuksessa (1705/2009 48§ 4 mom). Opiskelija, oppilas tai opiskelijavuodet ovat valtionosuusrahoitteisia siinä koulutuksessa, jonka suorittamisen opiskelija tai oppilas on aloittanut ensimmäisenä.

Jos opiskelijan opiskeluoikeuden perusteella määräytyvät opiskelijavuodet opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 48 §:n 4 momentin perusteella luetaan ammatillisen koulutuksen rahoituksen perusteeksi, niin opiskelijaa ei voida samana ajankohtana lukea tilastointipäivinä lukiokoulutuksen rahoituksen perusteeksi. (RahA 1766/2009 23a § 2 mom). Tällöin lukiokoulutuksen opintojen rahoitusmuodoksi merkitään *’Muuta kautta rahoitettu’*.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön ulkomaan koululle myöntämän järjestämisluvan mukaisesti ulkomaan koulun valtionosuusrahoitteisia opiskelijoita voivat olla ainoastaan **tilapäisesti ulkomailta asuvat Suomen kansalaiset**. Ulkomailta asuminen katsotaan tilapäiseksi silloin, kun henkilöllä on väestötietojärjestelmän mukaan edelleen kotikunta Suomessa (201/1994 5§).

Valtionosuuksien laskentaa varten tehtävässä haussa valtionosuudet-tiimi poistaa valtionosuusrahoitteisiksi merkittyjen opiskelijoiden ja kurssien määrästä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 48 § 4 mom perusteella tapaukset, joissa opiskelijalla on KOSKI-tietovarannon tietojen mukaan aiemmin alkanut läsnäoleva valtionosuusrahoitteinen koulutus meneillään toisessa oppilaitoksessa tai koulutusmuodossa.

Erityisten koulutustehtävien opiskelijat

Koulutuksen järjestäjille, joiden lukiokoulutuksen järjestämislupaan sisältyy opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti erityinen koulutustehtävä, maksetaan valtionosuusjärjestelmässä erityisen koulutustehtävän lisärahoitusta erityisen koulutustehtävän opiskelijamäärän perusteella. Lisärahoitusta ei kuitenkaan myönnetä sellaiselle koulutuksen järjestäjälle, joka perii opiskelijoilta muulla kuin kotimaisella kielellä järjestettävästä opetuksesta lukiolain (714/2018) 34 §:n 2 momentissa tarkoitettuja maksuja.

Järjestämisluvan mukaisten erityisten koulutustehtävien mukaan opiskelevien **opiskelijoiden opiskeluoikeuksien lisätietoihin tulee merkitä tieto** erityisestä koulutustehtävästä koulutustehtävää tarkentavalla koodilla ja erityisen koulutustehtävän mukaan aloitettujen lukio-opintojen aloituspäivä sekä päättymispäivä, mikäli opiskelija siirtyy kesken opiskeluoikeutensa suorittamaan lukiokoulutusta ilman erityisen koulutustehtävän painotusta.

Nykyisten lukiokoulutuksen järjestämislupien mukainen erityisten koulutustehtävien lisärahoitus lasketaan opiskelijoista, joiden opiskeluoikeuksien lisätiedoissa on käytetty **KOSKI-palvelun erityisen koulutustehtävän koodiston koodeja 101-109**. Muut koodit viittaavat vanhojen järjestämislupien mukaisiin erityisiin koulutustehtäviin, joista ei enää myönnetä lisärahoitusta.

Sisäoppilaitosmuotoinen lukiokoulutus

Koulutuksen järjestäjien, joiden opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään lukiokoulutuksen järjestämislupaan sisältyy koulutuksen järjestämismuotona sisäoppilaitosmuotoinen koulutus, opiskelijamäärä on rajattu. **Järjestämislupaan on kirjattu sisäoppilaitosmuotoisen koulutuksen kokonaisopiskelijamäärän enimmäismäärä, jota ei saa ylittää.** Enimmäismäärä tarkoittaa sisäoppilaitosmuotoisesti järjestetyn lukiokoulutuksen opiskelijoiden kokonaismäärää eikä sisäoppilaitosmuotoisessa majoituksessa olevien opiskelijoiden määrää.

Sisäoppilaitosmuotoiseen koulutukseen liittyvä maksuton asuminen ja ylimääräinen ruokailu vaikuttavat koulutuksen järjestäjän yksikköhintaan. **Opiskelijan opiskeluoikeuksien lisätietoihin merkitään tiedot sisäoppilaitosmuotoiseen koulutukseen liittyvästä maksuttomasta asumisesta ruokailuineen.** Lisätietoihin merkitään aikajakso, jolloin opiskelijalla on ollut käytössä sisäoppilaitoksen maksuton asuminen ruokailuineen.

Aineopiskelijoiden valtionosuusrahoitteiset opinnot ja kurssit

Lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitteisen koulutuksen piiriin sisältyy myös yksittäistä oppiainetta tai yksittäisiä oppiaineita suorittavien opiskelijoiden opinnot ja kurssit. Opintojen tulee olla **aikuisille annettavan opetuksen tuntijaon mukaisesti hyväksytysti suoritettuja opintoja, jotka kuuluvat lukion pakollisiin tai valtakunnallisiin valinnaisiin opintoihin.** Lukion edellisen opetussuunnitelman mukaan aineopintojen valtionosuusrahoitteisen koulutuksen piiriin kuuluvat aikuisille annettavan opetuksen tuntijaon mukaisesti hyväksytysti suoritettut kurssit, jotka kuuluvat lukion pakollisiin tai syventävinä opintoina tarjottuihin valtakunnallisiin kursseihin. Aiemmin muualla suoritettut tunnustetut kurssit tai opinnot eivät kuulu myöhemmän lukiokoulutuksen järjestäjän valtionosuusrahoitteisen koulutuksen piiriin.

Valtionosuusrahoitteisten kurssien ja opintojen on oltava joko koulutuksen järjestäjän itse tuottamia tai koulutuksen järjestäjän ostamia kursseja tai opintoja.

Myös kurssien tai aineopintojen, jotka on suorittanut opiskelija, joka on suorittanut jo lukion koko oppimäärän aiemmin, tai aineopintojen, jotka on suorittanut opiskelija, joka on ollut opiskelijakohtaisen valtionosuuden perusteena lukiokoulutuksessa jo 4 vuotta, rahoitusmuodoksi voidaan merkitä valtionosuusrahoitteinen koulutus. Poikkeuksena edellä mainitusta aikavälillä 1.1. – 31.7.2020 suoritettut kurssit, joiden rahoitusmuodoksi aiemmin annettun ohjeistuksen mukaisesti merkitään ”Muuta kautta rahoitettu”.

Aineopintojen opiskeluoikeuden rahoitusmuodoksi merkitään ”Muuta kautta rahoitettu”, mikäli opiskelija on aineopintojen opiskeluoikeuden aikaan toisen oppilaitoksen tai koulutusmuodon valtionosuusrahoituksen perusteena oleva oppilas tai opiskelija tai ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosiin luettava suorite (RahL 1705/2009 48§, RahA 1766/2009 23a§).

Valtionosuuksien laskentaa varten valtionosuusrahoitteisten kurssien ja opintojen opintopisteiden määrät haetaan tilastointipäivän hauan yhteydessä tilastointipäivää edeltävän lukukauden aikana hyväksytyksi suoritetuista kursseista/opinnoista. Valtionosuudet-tiimi vähentää valtionosuusrahoitteisen koulutuksen aineopintojen kurssien ja opintopisteiden määrästä vähintään lukukauden lukiossa olleiden ulkomaisten vaihto-opiskelijoiden suorittamat kurssit ja opintopisteet, koska vähintään lukukauden lukiossa olevat ulkomaiset vaihto-opiskelijat lisätään koulutuksen järjestäjän valtionosuusrahoitteisten lukion koko oppimäärän suorittajien määrään.

Maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijat

Lukiokoulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä voi myös järjestää maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävää lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta.

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus on tarkoitettu maahanmuuttajille ja vieraskielisille. Maahanmuuttajalla tarkoitetaan Suomeen muuttanutta henkilöä, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity taikka jolle on myönnetty ulkomaalaislain (301/2004) 161 §:ssä tarkoitettu oleskelukortti. Vieraskielisellä tarkoitetaan henkilöä, jonka äidinkieli on väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennuspalveluista annetun lain (661/2009) tarkoittamassa väestötietojärjestelmässä muu kuin suomi, ruotsi tai saame.

Valmistavan koulutuksen laajuus on 50 opintopistettä. Vanhan opetussuunitelman mukaan laajuuden tulee olla vähintään 25 kurssia.

Opiskelija, oppilas tai opiskelijan opiskeluoikeuden perusteella määräytyvät ammatillisen koulutuksen opiskelijavuodet voidaan lukea samanaikaisesti valtionosuusrahoituksen perusteena olevaksi suoritteeksi vain yhdessä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa tarkoitetussa koulutuksessa (1705/2009 48§ 4 mom). Opiskelija, oppilas tai opiskelijavuodet ovat valtionosuusrahoitteisia siinä koulutuksessa, jonka suorittamisen opiskelija tai oppilas on aloittanut ensimmäisenä.

Mikäli lukiokoulutuksen järjestäjälle on myönnetty 1.8.2022 alkaen järjestämislupa tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen, siirtyvät koulutuksen järjestäjän aiemmin lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aloittaneet opiskelijat 1.8.2022 alkaen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoiksi.

Mikäli lukiokoulutuksen järjestäjä ei aloita tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta, voi koulutuksen järjestäjä ottaa uusia opiskelijoita lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen 31.7.2022 saakka ja lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta saa järjestää 31.7.2023 saakka.

Sisäoppilaitosmuotoinen lukiokoulutukseen valmistava koulutus

Koulutuksen järjestäjän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen yksikköhintaan vaikuttaa lisäksi se, kuinka monelle opiskelijalle annetaan sisäoppilaitosmuotoiseen koulutukseen liittyvä maksuton asuminen ja ylimääräinen ruokailu. **Opiskelijan opiskeluoikeuksien lisätietoihin merkitään tiedot sisäoppilaitosmuotoiseen koulutukseen liittyvästä maksuttomasta asumisesta ruokailuineen.** Lisätietoihin merkitään aikajakso, jolloin opiskelijalla on ollut käytössä sisäoppilaitoksen maksuton asuminen ruokailuineen.

Lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Lukiokoulutuksen järjestäjä tarvitsee opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvan siihen, että se voi järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta. Tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta on mahdollista järjestää 1.8.2022 alkaen.

Sisäoppilaitosmuotoinen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Lukiokoulutuksen järjestäjän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen yksikköhintaa korottaa opiskelijoille annettu sisäoppilaitosmuotoiseen koulutukseen liittyvä maksuton asuminen ja ylimääräinen ruokailu. **Opiskelijan opiskeluoikeuksien lisätietoihin merkitään tiedot sisäoppilaitosmuotoiseen koulutukseen liittyvästä maksuttomasta asumisesta ruokailuineen.** Lisätietoihin merkitään aikajakso, jolloin opiskelijalla on ollut käytössä sisäoppilaitoksen maksuton asuminen ruokailuineen.